

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse :

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XIXème ANNÉE

1 Juin 1924 — No 166

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق ایرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلانده « اجتهاد شوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنہ

نومرو ۱۶۶-۱ حزیران ۱۹۲۴

عارف عارف مستشاز ،
جذبۀ عشق ایله هب شیدایز .
بنده حضرت مولانایز .

درویش سوزلری

توقادی زاده شکیب بک اجتہاد عائله نحر برندن در .
شان شاعری چوقدن بری منتشر در . اونی اجتہادیلره
تقدیم احتیاجی یوق (درویش سوزلری) ۴۸ صحیفه لک بیوک
بر مجموعه اشعار در . شهر مجموعه لرینک بیوکلی ، کوچو-
کلکی صحیفه لرینک عدیلہ اولچولہ من ، آلتون دولو بر
طوره نیک ، صامان طرلو رخاراردن بیوک اولدینی کبی .
شکیب بک محنتی شاعر در ، متوازن ، متساوی
وسری برحس و هیجانی ترنم ایدر . اوساده جه برملوی
دکل مولانائی در . مولانایه سری و سرمه یی بر محبت
و مرطوبتله بنده پاینده در . استغراقی عنوانی منظومه
سندن شوایی قطعه یی آلیورم . یوایی قطعه یی بی تأیید
ایده جکدر :

آلوی چوللرده کزدم ، دولاشدم .
جهنمدن قویش داغلردن آشدم ،
نهایت درکه پیره اولاشدم
غم یاندی و وحم بر صفا قالدی .
یانیق یورکاری ایکله دیرکن فی
آشیدن قدحله ایچمشم بر می
او آنده کوزمده سلیندی هر شی
قارشیمده جناب مولانا قالدی .

لسان نقطه نظرندن شکیب بک افندینک شعرلری
مشق ایدیلہ لایق بردوز کوتلک و پرورسزلک عرض
ایدر . مادام که « قارشیمده جناب مولانا قالدی » دییه .
جکدی قارشیمده جناب مولانا قالمشدی دییه میه جکدی
نیچون وحدت زمانی محافظه ایچون « نوش ایتم آتشدن
قدحله بر می » دییه مشدر ؟ طرزنده بر سوال وارد اولور
ایسه ده بوسوالی « استاد ، البت مقنع بر جوابه مظهر ایدہ جک
موقعه در .

کیم کیرنه اولور نائل هسقی مؤید
محکرم فنا وارسه او درکمره فنا در .

بقی انفشدر .

تارک دبدبه دنیا یز ،
سرور عالم استغنا یز ،

جهنم کورسیدی اور کردی مطلق
کوله رک کچدیکم صحرای عشق .
بقی ، عرفی شیرازینک

منم ان سیر زجان کشته که باتیغ و کفن
بدرخانه جلاد غزلخوان رقتم .

یقتنن دها آرمی عرفیا نه در ؟ بویله جوامی وزوامی
شعریه حضرتک کنجینه لاهمنده نادر دکل در ، شکیب
ابی شاعر لردندر . و ابی شاعر اولماق ، بزم مذهبه مزده
بیوک شاعر اولماق دن دها ابی و دها بیوک در .

ترنملر ، تالمملر

فلورینلی ناظم بکک ، بر شرق و متفرق منظومه لر
مجموعه سیدر : ۲۲۳ صحیفه لک در . نفیس بر صورتده
(تفیض) کتابخانه سی واسطه سیله باصیلیمشدر ، باشنده
سامی یاشازاده سزائی ، عشاقی زاده خالد ضیا ، جناب
شهاب الدین بکک لر تقریضلری وار . از جمله بوصوک تقریض
معنا و سبق آموز در . ناظم بک ساده جه بر ناظم دکلدر .
شاعر درده ، فقط بوشاعرلک متساوی و متمادی دکلدر .
کتابک باشنده وافر شرقی واردر . فقط « شرقی او شعر در » که
را کد طووماز ، بر قوش کبی قادلرینی چبربار ، هوالاتاق
واوتمک ایستر . . . « بکا او یله کلیر که شرقیلر مزله بز
دردلریمزی بر آرز قوشلره حکایه ایدر » .. شرقیلرده
او یله صانیورم ، که طوعی بر معصومیت ایستر ؛ چوقایجه
مضمونلره و پک یوکسک خیاللره شرقینک مقاومتی یوقدو
« سانیورم » دین جناب شهاب الدین بکک و « بر فلا کته
اوغرایان » بر « جران مؤبدله مصحاب اولان هر کاتب
شرقیلرده آغلامش و بوشرقیلرک بر صرئیة آوزار
اولاراق دولاشدینی عشرت مجلسلرنده و کثولک سیای
ششونی کریان کوردیکی دم لرده جریان باده به « قادر

کوزیاشری الصباب ایتشدر . « دین سزائی بک شدله
حققری واردر .

صبرلرک تصادم آمیله ایکلین
کردابلرکه فرطینه لرسته کایدرد .

یتنی بزان برکیمسه ، شاعر همده قوتلی برشاعر اولماق
ممکن دکلدرد ،

قارتال لک صدای سیاه مسلسل

کوزل بره صراعدرد . یالکیز تک برشی ، که صدادر ، مسلسل
اولماز ، سیاهلق پارلاقدر . ناظم نهدن

قارتال لک سیاه و مسلسل صدای

دیغمشدر ، بیلمنیز .

زینت دیبه مظلوم قانی جبه کده می کولسون

شان مدیت بوی ؟ ای عصر تمدن ؟

اورتون ، که بوگون صحن فجایع کورونورسون .

نفیسدر ، یکریمی بش سنه اول انگلیز اداره سنه عصیان
ایدن هندستانیلره قرشی انگلیز عسکر سنک دینا یتلی

دوم دوم قورشون استعمال ایتدیکنی ، (جنوه) ده
اوکرندیکمز زمان یازدیغم و (قهریات) ک محتویانندن

عصیان اثر بر منظومه تک شوق طعنه سی ده عینی روح عاصی دن
نبحان ایتشدر :

تسرات و تحکم قدیم طرزنده ،

بو عصرک اکلیامام بن نهدر فتوحاتی ؟

کوردور بو پاره لری ، شاعر بلند آملک

آقارسوشک اولاراق منبع سنو حاتی .

برشرقیده ، « سنی رؤیاده کورملک بانابر ولتدر » دییوره
بن ایسه

کله خاطرمه ، کیرمه رؤیامه

جهنم باغنده کزمن مالکار

دیمشدم .

کلمک وار ، یایک کلزمی عشقه

دیمک خوشدر . عبدالحق حامد بکه خطاب اولونان

دهاء شعر و ادب ، شمس پرتو افشانک

شواتقلابی اپاندره شاهد شایک

محامدین وطن بارقات فکر کدن

آچوب مشاعل حریت ، اولدی ناب افکن ۱

دور باشکده فلک لکه رام قدرندرد

فرار ایدوب دورماز هپی مهد فکر تدر

سطرلرده پیداوناییدر کوزللاک و مر حالده بر کوزللاک
واردر .

هله

رباع صرصه بکوزر صدای وجدانک

مقابر ایدیت دهان هیرانک .

ده پک کوزلدر . ساحی باشازاده سزائی بک ایچون یازیلان
منظومه دن شو

مشاهدرد بتون ییلدیزلرک راز منبريله

مصراعی بر مصرع رجسته در . بوواسع مجموعه اشعاره
کیرن و بک سیرک اولمایان کوزللاک قوتلر آره سنده

صاردم سنی بک شوق ایله سن صانکده قودوردک

کوکلم که بر آتشله دون چرخ فلکدر .

روحم کپی سودم اونی طبعاً که منور .

ای طاتی تماسیله آلان کولگی ، اویناق ۱

کپی ضعیف دها دوغروسه قلین مصراعرده وار .
خلاصه فلورینه لی ناظم بک غیر متوازی ، غیر متوازن
و غیر متساوی الهام و تکلم جریانلریله موصوف برشاعرده .
احتمالاً الفاظ احتشام خیالندن کنیدیسنی مستغنی بولوندور .
ماماق شاعر لکه موصوفیک شرط اول و شرط آخیریدر .

۱۱ مایس ۱۹۲۴ هکیملی آطه
عبدالرشید جهردت

جهان موازنه سنک بوزولماسی

چکن آیی ظرفنده انتشار ایدن یکانه مغدی و پایداری

اثر در . « کوسستاو لوبون » ک (له زاننال)
مجموعه سنده منتشر و زمانک انهم مسئله لری حقنده

یازیش مقاله لرینک کتاب شکنده تبعیله حاصل اولمش بک
مفید بر اثر در . قناعت کتابخانه سی طرفندن نشر ایدیلشدر .

طبی نفیسدر . مترجم لری علی رشاد و غالب عطا بکلردر
بوسیله اسلمک تام و صادق ترجمه سی اولدیقه اعتماد ایدیلله .

رک ارقوناجق و عدد لری بک محدود اولان کزیده
ترجمه لرندن در . بو کتابک ترجمه سنه طرفزدن ابتداء

و حتی اقتصادی مباحثی تماماً لسانزه نقل ایدیش ایکن
کتابک موسی الهم طرفندن ده ترجمه سنه باشلانیدی جلال

ساحر بک برادرمن طرفندن خبر ویریله سی اوزرینه
ترجمه دوامندن مع الممنونیه و از کچدک و عینی مؤلفک

« ساعت حاضر نک تردد لری » اوزرینه اجتماعی
سیاسی ، حقوقی ، اخلاقی ، دینی ، فلسفی ، اقتصادی ،

دولتكم عمومى صفت مابه التميزى اولدى. حادثاتى حدودندن يالكنز بر قاج آى اول كشف ايتمه مستعد زمامدارلر استثنائى دولر.

§ وقتندن اول كورمه مه نك وترددك جزاسى دائما چكيدر. وقتيله برانكلىن ناظرى نك بصيرت سزلكى كنديلرينه نيلغولاند Héligoland آطه سنى ترك ايتمه مش اولدنى تقديرده، دونامارنى شيمدى تهديد ايده چك تحريى، آلمان لر، تدش ايتكمسزىن دوشونمه يورلر. [متفقلر مرارتمسز خاطر لايازمالر، يوركارنده آيلىق دويماسزىن دوشونه. منزلر، كه مبايى حربده آلمان لك] (بره سلاو) و (كوهن) كيلوى (استانبول) ه دوشوبول آلايى زمان بر قاج قوروازوره، بر آلمان كيلرىنى تعقيب ايتمه امر ايده چك قدار شيمه تصميه وبصيرت لازمه مالك بر ناظر بولونسيه دى حرب بوسبوتون باشقا بر جربان آليردى. منورين بير ايمراطوره، آكلامش بولونوردى كه آلمانى، جهانك ساح ومسالقى محافظه ده اك زياده منفعتدار اولان مملكيتيدر بويله. ايمراطوره (بيسمارك) (روسيا) ايله اصلا بوزوشماقى نصيحتلك درينلكى ده هان تقدير ايدردى. بصيرت سزلكك عواقبى تعمير اولماز كيدير. متفق لر، اولجه ار تكاب ايشلس اولان بصيرت سزلكك وعز مسزلكك خطارىنى تعمير ايجون (كليبولى) ده بلافايده ۱۰۰,۰۰۰ كيشى صنايع ايتديلر .

§ بدايت حربده متفق لك قربانى اولدقلى مرفقيه سز. لكردن بر چوغنك اسبانى ساره بر كله خلاصه ايدر : بصيرت سزلك [Imprévoyance] .

§ اقوامك خداوندلرى قيمت سز اولمش اولان فكر لرله باشاميه دوا ايدى يورلر. موقوف لرله القاي اثبات اولونمش حقيقت لردن برى شورد، كه اجنبى اقوامى بو اقوامك آرزو واراده سنه مخالف اولارق، كنديسنه الحاق ايتك ايسه ين و بونى يابان بر مملكت هيچ بر شى قازاغاز . (آوستريا و نتيه بونك بحر بسنى و نه زيا Vénétie ايله، (آلمانيا) ايسه الله سنه على الدوام بر اعتشاشات ومصارف سببه اولان (آلساس) ايله عيى نجره يى يابدى .

بو سطرلر يازيلركن آلمان لك دونامالرى هنوز الرنده بولون يوردى .

بسيقولوجيايى قبسه ملاحظه لردن، روحى نص لردن متشكل اولان وعلم روحك كافه مسائل و امور بشريه نك تطبيقاتى تضمن ايدن الك صوك اثرى

عملی روحيات

ك

ترجمه سنه ابتدار و بونى اكمل ايتدك . باقنده طبى اتمام ونشر ايديله چك در، عملى روحيات ذكالك، تفكرلر، روحلر ايجون، حقيقى بر ضافت روحايه اولاجا قدر.

دارالفنون مخ حقهده بعض ملاحظات

عزى وفاضل دوكتور خانل مختار بكك اوزلور رسله سيدر . بو رساله نك انتشارى بزه دارالفنون مفهوى اوزمه رينه توجه اولوتش قوتلى بر پروژه قورر ضايعى كيب اولشدر. خانل مختار بك طبده تعمق ايتك، محيط وشامل نظرىنى قاطب ايتمه مشدر ۲۶ سنه اول جنوده طائيدىم آتشنى ذكالى خانل قالمشدر . (دارالفنون) ايتجه مه ايدرد . او، دارالفنون اولسون ديور . آيلاق دارالفنون يوقدر ديمسى دارالفنونك واراولمىنى ايسه . ديكندن در . بنجه بوق اولان واركروونى دن ايدرد . (باتقو) نك طبى (ماقبى) رينه او طررماقندن منع ايتمه ديمى . قيمتدار مسلكدا شمر ك حياتدار رساله سنىك مطالعه سندن آلمان تأثير والهام بودر . خانل بك كچن سنه بلغارستانده آيچلان دارالفنونك باقنده كنديسندن اورويده بحث ايتديره چى، مايوس و قبطه كار براساله سويله يور . علم . فن طلندىكى كشفياى هر آى اجمال ايدن مجوعه لرد، برويا دائما زياده، روم، ارمنى وهله چوق ژاپون اسلرينه تصادف ايدى يور . برتورك اسمنه بوكاشفر ايسه . سنده نه وقت تصادف ايتمه باشلارسق اوزمان دارالفنون مخ حقيقى و اراق ايله موجود اولاجاق . خانل بك برادر سزى كال اخلاص ايله تبريك و خيال پرست ذواتى تعزیه ايدرد .

دون و يارين

§ بر قومك حسياتى قوللاماي بيلمك ار قومق ارادتى ادا و ايتمه يى بيلمك در. بو حسياتى دائيميشدير مك . روحى تجديد ايتك، روحى يكيكن ايتاق در.

بشنه مبحث

هكومت سزلك صرب وسيله سزله اورتمه ميه ميه قيصور سزلى حرب دن اول وصو كره، منورينلك نقصانى رجال